

Смъртни случаи и малтретиране от служители на реда в България: необходими са повече усилия за преодоляване на дългогодишните недостатъци

По време на заседанието си по правата на човека от 29 септември - 1 октомври Комитетът на министрите разгледа изпълнението на групата дела Великова, които се отнасят главно до смъртни случаи и малтретиране от служителите на реда и липсата на ефективно разследване на тези събития. Комитетът припомни, че властите са приели няколко важни реформи и са постигнали резултати по отношение на намаляване на малтретирането от страна на служители в затворите и следствените арести, но счете, че като цяло напредъкът не е достатъчен и поради това прие междинна резолюция.

По-конкретно изглежда, че задържаните от полицията лица все още са изложени на значителен риск от малтретиране, някои гаранции срещу малтретирането не са достатъчно ефективни на практика и политиката на властите, насочена към борба с малтретирането, е отчасти осуетена от неадекватно събиране на данни и ограничено външно наблюдение от омбудсмана или експертни НПО. Не е постигнат и реален напредък с приемането на важни законодателни или други мерки, необходими за осигуряване на ефективни разследвания.

Поради това Комитетът прикани властите, включително, да подобрят безплатната правна помощ и да гарантират навременно присъствие на адвокат, който да подпомага всяко задържано от полицията лице, което поиска подобна помощ, да въведат систематичен видеозапис на разпитите на заподозрени лица и да подобрят качеството и поверителността на медицинските прегледи и регистрирането на наранявания. Властите бяха призовани също така да създадат национална система за събиране на статистически данни за случаи на малтретиране, както се препоръчва от Европейският комитет за предотвратяване на изтезанията и нечовешкото или унижително отношение или наказание (КПИ), да предоставят изчерпателна информация относно дисциплинарните и наказателни санкции, наложени във връзка със случаи на малтретиране, и да подкрепят по-активно наблюдение от страна на омбудсмана или от експертни НПО.

Освен това, властите бяха призовани да въведат, ако е необходимо чрез гъвкаво тълкуване на Конституцията или конституционна реформа, съдебен контрол на отказите за образуване на досъдебни производства и да възложат предварителните проверки и досъдебните производства за предполагаемо малтретиране на прокурори и следователи, които нямат работни отношения с разследваните служители на реда.

Накрая Комитетът настоя за бързото въвеждане в Наказателния кодекс на самостоятелен състав за престъплението изтезание, като се предвидят и адекватни, възпиращи наказания, и насърчи властите да обмислят необходимостта от криминализиране на изтръгването на признание от заподозрени лица, които не са официално привлечени като обвиняеми.

Комитетът реши да разгледа отново тази група дела най-късно на заседанието си по човешките права през декември 2021 г.

- English ([Notes](#) and [Decisions](#)) and French ([Notes](#) and [Decisions](#)) of the Committee of Ministers concerning these cases. Неофициален превод на български : [Bulgarian](#) (unofficial translation)